

Karawankenbote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donalce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za millimeter stolpec

Štev. 28.

Krainburg, 22. novembra 1941.

1. leto

Uspešni potek bojov na vzhodu

Močne britanske sile v sev. Afriki odbite - Zračno brodoge napada - Podmornica v Ledenem morju in severnem Atlantiku

Iz Führerjevega glavnega stana, 21. novembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 20. novembra naznanilo:

Napadalna dejanja na vzhodni fronti potekajo še nadalje uspešno.

Zračno brodoge je bombardiralo sovjetska letalska oporišča na severovzhodni obali Crnega morja in v ozemlju na srednjem Donu. Skupine bojnih letal so napadle železniške transporte in železniške zveze v srednjem odseku fronte in vzhodno od Volhova. Na Moskvo so po dnevi metale močne sile bojnih letal razstrelilne in zažigalne bombe. Pri Leningradu sta dve krđeli lovcev v smelem napadu iz neke večje bežeče transportne skupine sestrelile osem sovražnih letal.

V boju proti Veliki Britaniji je bila pri otokih Färöer z bombnim zadetkom

poškodovana neka srednje velika trgovska ladja. Daljnji napadi iz zraka so bili naprjeni proti vojaškim napravam na angleški jugozapadni obali. Polaganje min okrog britanskih luk iz zraka se je nadaljevalo.

Na flanderski obali so sprednji stražni čolni, ki so opravljali varovalno službo, brez lastnih izgub uspešno odbili napad britanskih brzih čolnov. Nek sovražni brzi čoln je vsled zadetka začel goreti in se lahko računa s tem, da je izgubljen.

V severni Afriki so britanske čete, ki so že več dni stale pripravljene južno in jugozapadno od Sidi Omara, dne 18. novembra prešle v napad v smeri na Tobruk. Vsled takojšnjih protinapadov nemško-italijanskih skupin so bile zapadno od Sidi Omara v boj postavljene britanske sile s krvavimi izgubami odbite. Stevilne sovražne oklopnice so bile uničene.

Kerč v naših rokah

Nemške in romunske čete so po hudih bojih zavzele pristaniško mesto Kerč — Del pristanišča v Kerču.

morju štiri oborožene sovražne trgovske ladje s skupno 21.000 brt in eno stražno ladjo.

V morskem okolišču okrog Anglije so bojna letala v zadnji noči vzhodno od Lowestofta napadla sovražnikove konvoje. Tri večje trgovske ladje so bile po bombnih zadetkih težko poškodovane. Druga bojna letala so bombardirala pristaniške naprave na angleški jugovzhodni in jugozapadni obali.

Novi napadi na vzhodni fronti

232 sovjetskih letal od 9. do 15. novembra uničenih

Iz Führerjevega glavnega stana, 21. novembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 19. novembra naznanilo:

Na vzhodni fronti so novi uspešni napadi v teku. V bojih zadnjih treh dni smo privedli nad 10.000 ujetnikov in uničili 171 oklopnice.

Po zračnih napadih na trdnjavo Sebastopol so nastale v ladjedelnicah in v skladiščih razstrelilnih tvarin silne eksplozije. V luki je bila z bombnim zadetkom poškodovana neka velika tovarna ladja.

Bojna letala so v zadnji noči bombardirala vojaške naprave v Moskvi in v Leningradu kakor tudi v ozadju se nahajajoče zveze sovražnika v srednjem odseku fronte.

Na britanskem otoku je Luftwaffe v noči na 19. novembra metala bombe težkega kalibra na pristanišče in oskrbovalne naprave predvsem na vzhodni obali.

V času od 9. do 15. novembra so sovjetske zračne sile izgubile 232 letal. Od teh je bilo sestreljenih 122 v zraku, 44 po obrambnem topništvu, ostanek pa je bil razdejan na tleh. V isti dobi je šlo na vzhodni fronti 24 lastnih letal v izgubo.

Težki udarci proti Sebastopolu

Iz Führerjevega glavnega stana, 21. novembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 18. novembra naznanilo:

Na Krimu so bojna letala in strmo-glavci prizadeli uničevalne udarce utrdbam in pristaniškim napravam Sebastopola. Pri tem je bila potopljena neka velika trgovska ladja, nek rušilec in neka trgovska ladja pa sta bila poškodovana.

Operacije v kotlini Donca se nadaljujejo, ko so se izboljšale vremenske in cestne prilike. Sovražnika smo vrgli iz poljskih postojank, ki jih je deloma žilavo branil. Zasedeni so bili nadaljnji deli industrijskega ozemlja. Pri tem smo se v presenetljivem oprijemu polastili večjega števila še pod paro stojećih tovarnih vlakov.

Visoko na severu so bojna letala razdejala taborišča barak zapadno od zaliva Kandalaska.

Luftwaffe je po noči napadla Moskvo in Leningrad kakor tudi letališča v ozemlju Vologde.

Podmornice so potopile v severnem Atlantiku in v severnem ledenem

Generaloberst Udet se je smrtno ponesrečil

Odrejen je državni pogreb — Posebna počastitev po Führerju

Berlin, 21. novembra. Generalflugzeugmeister Generaloberst Udet je v ponedeljek dne 17. novembra pri preizkušnji novega orožja zadela tako težka nesreča, da je vsled poškodb na prevozu preminul. Führer je odredil, da se na tak tragičen način v izvrševanju svoje dolžnosti umrli častnik pokoplje na državne stroške.

V priznanje izrednih uspehov v svetovni vojni, v kateri je Generaloberst Udet zmagal kot lovec pri 62 bojih v zraku in uvažujoč njegove visoke zasluge za izgraditev zračnega brodoge, je Führer odlikoval Generalobersta Udet s tem, da je njegovo ime podelil oddelku III. zračnega brodoge.

Skoro celo svoje življenje je Generaloberst Udet posvetil letalstvu. Že kot štiri-desetletnik — rojen je bil dne 26. aprila 1896. v Frankfurtu am Main kot sin inženirja — se je v Niedersachau bavil s poskusi drsalnih poletov. V svetovni vojni je Ernst Udet, ki je od 1914. do 1918. leta stal na zapadni fronti, prišel kot lovec k takrat še mlademu zračnemu orožju. Tukaj je prav kmalu pokazal svoje velike letalske in borbene zmožnosti. Z 62 priznanimi zmagami v zraku se je takrat 23 let stari, s tem visokim številom odstrelav v prvi vrsti najuspešnejših letalcev svetovne vojne stoječ letalec nepoškodovan vrnil v domovino. Tudi v sledečih motnih letih je Ernst Udet ostal zvest letalstvu. Pri izgraditvi novega nemškega letalskega orožja je bil tudi med prvimi, ki so se stavili na razpolago. Leta 1936. je bil Udet v ministstvu za državno zrakoplovstvo kot Oberst najprej šef tehničnega urada; dne 1. aprila je bil povišan v Generalleutnanta in v februarju 1939. je prevzel nov ustanovljeni urad Generalflugzeugmeistera. Po zmagoviti vojni na Poljskem in po zmagi na zapadu, v katerih je ravno letalsko orožje bilo v izredni meri udeleženo, je bil Udet, ki je bil dne 1. aprila 1940. povišan za generala letalcev, odlikovan z viteškim

križcem k železnemu križu. V poročilu oborožene sile se je takrat glasilo: »General Udet je letalskim četam skoval opremo, ki je odločilna za vojno«. Dne 19. julija 1940. je bil Udet povišan za Generalobersta.

S smrtjo Ernsta Udet je končano življenje letalca, ki je bilo skoz in skoz postavljeno v službo nemškega naroda. Z navdušenjem in z zmožnostmi, ki se redkokdaj najdejo, je junaški letalec Ernst Udet tudi v času po Versailles visoko čislal idejo letalstva in v nešteti prireditvah zračnega športa živahno deloval za to idejo. Po celem svetu je ta smeli letalec postal znan vsled njegovega letalskega znanja in vsled njegovih iz življenja vzetih, živih knjig, v katerih je milijone mladeničev in pač tudi toliko možev navduševal s svojim pripovedovanjem o letalstvu in o lastnih doživetjih. Z odreditvijo državnega pogreba za Flugzeugmeisterom in Generaloberstom Udetom in s podelitvijo njegovega imena oddelku III. zračnega brodoge je Führer izkazal zadnjo čast junaku, ki je tako nenadoma preminul iz naše srede. Udet je mrtev, njegovo ime bo pa še naprej živelo v njegovem delu.

Zunanja politika Japonske ostane neizpremenjena

Tokio, 21. novembra. Japonska spodnja zbornica je v svoji torkovi seji soglasno sklenila, da se vodi japonska zunanja politika neizpremenjena naprej. V tem sklepu se podčrtava, da sovražnosti na Kitajskem samo zaradi vmešavanja pod vodstvom Zedinjenih držav stojećih, Japoneem sovražnih tretjih sil še niso končane. Odločitev se obrača tudi proti prekomernemu stremeljenju Zedinjenih držav, da pridobijo hegemonijo celega sveta. To severno ameriško stališče, tako zaključuje odločitev, je tudi povzročilo položaj na dalnjem vzhodu, ker ne priznava japonskega programa glede razvoja v vzhodni Aziji.

V Pacifiku

RDS. Krainburg, 21. novembra.

Stališče Anglije na pacifiškem oceanu se je temeljito izpremenilo. V 19. stoletju je bila Anglija najmočnejša imperialistična sila v vzhodni Aziji, ki je s svojim močnim kitajskim brodogem krila svoje lastne imperialistične in kapitalistične interese. Vojna zbog opija leta 1842. je zavzetjem Hongkonga zapečatila nizhod Kitajske in premoč Anglije v vzhodni Aziji. Takrat se je Anglija postavila tam za Evropo. Sledile so ji pozneje tudi še druge sile v vzhodno Azijo na primer USA, Rusija, Francija in na koncu Nemčija. Vedno pa je Anglija na podlagi njenega močnega brodoge in številnih njenih oporišč bila prevladujoča sila v tem delu sveta.

Neobičajno se dojmi človeka, da je Anglija ravno svojemu najmočnejšemu tekmeču sama pomagala. Po angleško-japonski zvezi iz leta 1902. je bilo Japonsko omogočeno, da je močno prodirajočo caristično Rusijo iz vzhodne Azije potisnila nazaj. Po bitki na morju pri Tsushimi 1905. leta so Japonsko splošno priznali za velesilo. Pričelo se je njeno viharo dviganje. V svetovni vojni je bila britanska vojna moč do cela priključena na evropska vodovja tako, da je na dalnjem vzhodu moralo japonsko brodoge prevzeti zaščito britanskih interesov, a celo na Sredozemsko morje so bile poslale japonske flotilje rušilcev za spemno varstvo!

Washingtonska mornariška konferenca leta 1922. je pod vodstvom Zedinjenih držav spravila skupaj angleško ameriško fronto proti Japonski. Anglija je morala odpovedati svojo vojaško zvezo z Japonsko in izdati žilne zapore doseljavanja zoper Japonce. Slabost britanskega stališča na Pacifiku pa je postala popolnoma očitna ob vprašanju ladjenic. V vseh pacifiških angleških oporiščih je nedostajalo naprav ladjenic, ki bi bile sposobne da sprejemajo moderne bojne ladje. Podvig do velike bojne ladje je Angliji vzel možnost, da bi na vodovjih dalnjega vzhoda vzdrževala bojno brodoge. Zategadel so sklenili, da izgradijo Singapur za moderno bazo brodoge z vsemi tehničnimi pripomočki. Ko so pa leta 1938. Singapur slovesno otvorili, ni bilo britanskih ladjaz na ondoto nastanitev. Evropska, po angleški ozkoglednosti povzročena napetost admirali-teti ni dopuščala, da bi poslala bojne ladje v Singapur. Tako je stalo britansko kitajsko brodoge s svojimi le slabimi edinicami nasproti za boj pripravljenemu japonskemu brodogu. To je bil konec koncev vzrok,

da so se anglosaksonske sile v kitajskem sporu napram Japonski zadovoljile samo s papirnati protesti.

Od takrat si je Japonska priborila na vzhodno azijskih vodovjih premoč in je lahko tvegala, da je v svetovno politiko vrgla kot zahtevo svoje načrte za »tvorbo sfere skupnega dobrobita v vzhodni Aziji«.

Umiku britanske mornariške zastave je prav kmalu sledil tudi umik prej zelo pomembne angleške trgovine in s tem gospodarskega vpliva. Angleška vojna, ki je leta 1939. izbruhnila, je to gibanje izredno pospešila. Pred vsem je morala Anglija sedaj še vedno umikati vojne in trgovske ladje. Prej je bilo nad 30% kitajskega obrežnega prometa v rokah angleškega brodarstva, danes pa le še malenkost odstotek. Japonsko trgovsko brodovje opravlja danes 55% kitajskega pomorskega prometa. To kaže na ogromno nakopičenje sil na daljnem vzhodu.

Razumljivo je, da britanski dominioni ta čas s posebno skrbjo sledijo temu razvoju in da se prav sedaj ozirajo za Zedinjenimi državami, od katerih se ne morejo pomoči. Zedinjene države pa nastopajo vedno bolj odkrito na celim pacifiškem prostoru kot država-zaščitnica britanskih interesov.

One imajo vodilno vlogo pri tvoritvi pacifiističnega bloka, ki obsega Ameriko, Britanijo, Čungking-kino in Nizozemsko Indijo in ki naj dovede do obkroženja Japonske. Amerikansko brodovje na Pacifiku naj oplošči in ogroža Japonec in nekega dne naj nadomesti angleško brodovje pri Singapuru, ki ga tam še vedno ni. Singapur ostane ključ pacifiške politike. Kajti Amerikanci, ki pri Manila-Cavite nimajo zadosti ladij, bi se za svoje svrhe radi poslužili velikih ladij v Singapuru. Japonci so pa med tem dali razločno razumiti, da mora amerikansko brodovje pri Singapuru »povzročiti najresnejše preudarke«, kar pomeni v jeziku diplomatov: vojno.

Pacifiški dominioni vodijo o novem razvoju računa s tem, da odpošiljajo zastopnike v Singapur k britanskemu vrhovnemu poveljstvu in diplomatske zastopnike v Washington, da bi vzpostavili prav ozke stike z U.S.A. Oslon na Washington je postal tako rekoč politično načelo za Kanado, Avstralijo in Novo Zelandijo. Seveda ne pomaga Amerika zastoj. Ona hoče nastopiti britansko dedščino ne le v Atlantiku, ampak tudi na Pacifiku. Za Anglijo pa ni več mesta v prostoru amerikanske svetovne vlade. Anglija je brez upa izpodrinjena iz Pacifika in tudi ameriških vodov. Zlom britanske pomorske moči, bo pa tudi konec za britanski Empire.

Japonska čaka. Hrabet ji je postal prost vsled poraza sovjetske Unije v Evropi. Vzvrtna reakcija nemških zmag na vzhodno Azijo leži na dlan. Na položaj na Pacifiku to močno upliva. Za nas je pa cel razvoj novi dokaz za činjenico, da se prekomorsko stališče lahko vzdržuje le z moč-

Ali se hoče Anglija odreči Egiptu?

Indiskrecije marsikaj razjasnjujejo - Arabci sovražijo Angleže

Rim, 21. novembra. Da je Wawellova zimska ofenziva v Libiji stala skoro 90% vporabljenega materiala, potrjuje poročilo ameriškega časnika Carrolla, ki se je ravnokar vrnil iz Moskve. Od 450 oklopnic, ki jih je Wawellova napadalna armada porabila za prodiranje v Kirenejski, se jih je vrnilo le 49. Nadaljnji dragocen material, zlasti obrambno topništvo, so morale sredozemske britanske sile na vzhodu pustiti na Kreti. Po Carrollu izražena bojazn, da bo morala Anglija na srednjem vzhodu svoje bojne sile preveč narazen razvrstiti, in po njem zagrešena indiskrecija, da obstoja na Angleškem gibanje, ki je za opustitev Egipta, kajeta, kakšne težkoče ima London pri postavitvi svoje »fronte od Solluma do Singapura«.

Egiptovski ministrski predsednik je moral kakor dalašč z ozirom na slab položaj prehrane, od lista britanskega poslanstva slišati očitke, da je brez energije in da je nezmožen. Odgovor ni izostal. Sirri-paša je v nekem intervjuju izjavil napram glavnemu uredniku velikega časopisa »Al Ah-

ram«, da je 75% povišanje cen živil povzročila prisotnost velikega števila angleških čet. Isti list objavlja poročilo o pregledih bednih stanovanj v Kajri. Obiskovalcem številnih brezposelnih rodbin, se je nudila slika kolektivne bede in nezadostne prehrane, ki bi si je nihče ne mogel misliti. Tudi ta beda gre na dolgovni konto Anglije.

Borec za svobodo Iraka, Abbas Hilmi, je v razgovoru z nekim zastopnikom »Magyarország« izjavil, da se bo 80-milijonski narod Arabcev tudi za naprej boril proti Angležem za svobodo naroda. Jasen dokaz za to je videti v tem, da je bil anglo-filski fakir el Našabi v zvezi temu, da ga je stražila truma angleških detektivov in vojakov, v Bagdadu ustreljen na javni cesti. Najboljše borce za arabski nacionalizem držijo Angleži zaprte v koncentracijskih taboriščih. Na vseh cestah Iraka morajo Angleži še v bodoče vedno računati z napadi. Arabci lahko čakajo, ker vedo, da bo prišel njihov čas. Skupna arabska revolucija bo zmagala.

jejo zlokobno politično delovanje francoskih lož. Doslej je bilo v francoskem uradnem listu objavljenih 15.350 imen visokih prostozidarskih »dostojanstvenikov« in okroglo 1000 prostozidarskih uradnikov je bilo že odpuščenih. Bernhard Fay je opozarjal na sodne postopke, ki so jih lože začele proti onim Francozom, ki so leta 1939 poskušali zabraniti vojno napoved Francije. Po listinah francoskega prostozidarstva je dokazano, da so francoski prostozidarji že 1937. leta sklenili vojno proti Nemčiji in da so ta prizadevanja še ojačili leta 1938. pred konferenco v Münchenu. Dne 3. septembra 1939. so se radovali zmagovalstva, kajti končno so bili vendar dosegli svoj cilj.

Pomembni govori Tokija

Tokio, 21. novembra. Povodom otvoritve zasedanja državnega zbora je japonski zunanji minister Tojo imel govor, v katerem je podčrtaval pomen pakta treh sil kot orodja za ustvaritev pravičnega reda. Tropakt, da je bistveno pripomogel ustvaritvi novega reda v vzhodni Aziji in Evropi. Ko je bil zunanji minister prikazal napredke, ki jih je japonska dosegla kot vesela v zadnjih sedmih letih, je poudaril odločnost Japonske, da se še naprej izgradi skupno delo s kitajsko narodno vlado in da se še izvedejo vojaške operacije za zmago nad režimom v Čungkingu.

Nato se je bavil Tojo z grožnjami Zedinjenih držav severne Amerike in Anglije, ki so skupno z Avstralijo, Nizozemsko Indijo in s Čungkingom začele Japonsko obkroževati. Pritisk, ki izhaja od anglosaksonskih sil, se tiče obstoja japonskega

imperija. Odnosaji z Zedinjenimi državami so se vedno iznova poslabšali. Ako bi nastopil primer, ki ogroža existenco japonske imperije ali pa pripravi prestiž Japonske kot vesile v sramoto, bo se morala Japonska odločno upreti. Celi narod se mora združiti, da bo obvladal težki položaj. Na enak način je Japonska tudi odločena, da prepreči na severu razvoj takega položaja, ki bi ogrožal pravice in interese Japonske.

Ministrski predsednik general Tojo je v govoru iznesel podrobnosti o operacijah na Kitajskem in opozoril na dogodke, ki so dovedli do pogodbe s Francijo glede obrambe francoske Indokine. Ministrski predsednik je ugotovil, da pomeni gospodarska blokada proti Japonski sovražno dejanje. Zasiguran je zadosti surovin, da se izravna pritisk Anglije in USA. Pokrenjeno je tudi vse za odstranitev Čungking režima in zoper nove razvoje za zaščito splošnega dobrobita, ki ga hoče Japonska doseči v vzhodno azijskem pasu. Dotikajoč se boja evropskih narodov za svobodo na vzhodu, je Tojo podčrtal potrebo, da se popolnoma dovrši narodna bramba.

Na to je mornariški minister Shimada podal poročilo o delovanju japonske mornarice in zagotavljal, da bo mornarica storila vse, da se bo vojna na Kitajskem vodila z nepopuščajočo odločnostjo.

Japonska spodnja zbornica je soglasno odobrila vladni predlog o dodatnem proračunu za izvanredne vojaške izdatke v višini 3,8 milijard jenov.

Hrvati niso Slovani

O Bolgarih vemo, da niso slovanskega porekla, četudi govore slovansko narečje — pripadajo namreč turško-tatarski pasmi. Ko so vdrli v svoja današnja selišča, so podjarmili prvotne prebivalce, se z njimi pomešali ter sprejeli njihov jezik. Iz mešanice starega in novega prebivalstva je nastalo takozvano bolgarsko pleme.

Tudi o Hrvatih trdijo nekateri znanstveniki, da niso slovanske krvi. Tako vidi dr. Rus v njih potomce gotških plemen, ki so se na svojem pohodu proti jugu ustavili na danšnjem Hrvatskem. Pred kratkim pa smo brali v »Hrvatskem narodu« sledečo zanimivo ugotovitev:

»Hrvati so vedno bili poseben narod. Kot narod neslovanskega porekla, priselivši se daleč z vzhoda, so najprej kot hrabri borilci zavladali Slovanom, od katerih so sprejeli jezik. V šestem stoletju in kasneje pridejo hrvatski vojniki na Jadran, osvoje velike površine in se kot hrabri mornarji in junaški vojniki izkažejo pred vsem svetom. Hrvati niso pleme, od nekdanj so samostojen narod, najmanj pa od tedaj, ko so prišli v svoje najlepše kraje — na Jadran.

Slično je s poreklom Gorenjcev, ki se imajo za pristne Slovence, pa so — kakor je dokazano — poslovenjeni Nemci.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerel Kärnten, GmbH, Klagenfurt. - Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. - Hauptschriftleiter: Dr. Otto Schedl. - Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

E. T. A. Hoffmann

Mojster Janez Straža

POVEST

4

Najsi je bil mojster Engelbreht še tako delaven in še tako spreten, vendar mu ni uspelo, da bi dosegel najmanjšo stopnjo imovitosti, kakršne so bila deležna Stražina podjetja že od vsega pričetka. Najhujši sovražnik življenja, proti kateremu nobena človeška sila ne premore ničesar, — hiravost telesa — se mu je uprl, da ga pogubi in ga je tudi v resnici pokončal. Umrl je in zapustil ženo z dvema dečkoma v skoro siromašnih razmerah. Žena je odšla v njeno domovino, in mojster Straža bi bil rad oba sinova vzel v svojo hišo; to je pa bilo mogoče le glede starejšega, ki mu je bilo ime Boštjan. Ta je bil krepak dečko, ki je imel nagnjenje do očetovega rokodelstva in od katerega se je moglo pričakovati, da bo postal dober tesar. Neke vrste upornost njegovega značaja, ki je včasih mejila na zlobnost, kakor izvestna surovost v ponašanju, ki se je pogosto stopnjevala do divjosti, bi se po mnenju Straže dala obvladati z modro vzgojo.

Mlajši brat, po imenu Andrej, je bil naravnost nasprotje starejšega, namreč mal, čudo lep, slaboten fant, ki mu je že iz modrih oči sijala krotkost in srčna dobrota. Tega fanta je že za časa očetovega življenja vzel k sebi častitljivi doktor prava in prvi ter najstarejši advokat v kraju, gospod Bogoljub Hrastnik, da ga, ker je kazal iz-

boren bister duh, kakor tudi najodločnejše nagnjenje do ved, vzgoji za pravoslovca.

Tukaj se je pokazal eden onih nepremagljivih predsodkov našega Straže, o katerih smo že prej govorili. Straža je bil namreč trdno uverjen, da vse to, kar se imenuje pravoznanstvo, ni nič drugega nego umetno iztuhšana človeška ustanova, ki je samo zato tukaj, da zbega istinito pravo, ki je zapisano v srcu vsakega krepostnega človeka. Ko že ni mogel naravnost zametavati naprave sodnih dvorov, je pa docela osovražil advokate, ki jih je vse skup imel, če že ne za bedne sleparje, pa vendar za take ničvredne ljudi, ki z najsvetejšim in najčastljivejšim gnusom odirajo. Videli bomo, da je razsodni, vse druge življenjske prilike jasno motreči Straža v tej točki bil ene vrste z vsakim najbolj preprostim človekom. Lahko si mislimo, kako je mojstru Straži trgalo srce, ko je videl, da pričena sin njegovega najstarejšega prijatelja ono pot življenja, ki se je njemu tako močno studila.

Toda volja pokojnega mu je bila sveta in toliko je bilo gotovo, da slabotnega Andreja ne bi mogli vzgajati za rokodelstvo, ki bi zahtevalo vsaj nekaj telesne moči, kakor tudi da je, kadar se je stari gospod Bogoljub Hrastnik z mojstrom pogovarjal o božjem daru ved in pri tem pohvalil malega Andreja kot bogoljubnega, pametnega fanta, mojster Straža za hip pozabil na pravoslovje in na svoj predsodek. Mojster Straža se je bil popolnoma zanašal na to, da bo Andrej, z očetovimi srčnimi krepostmi,

ostavil poklic v onem trenutku, ko bo v zrelih letih v stanu, da sam izprevidi njega celo nagnusnost.

Čim je bil Andrej tih, pobožen, hišnemu učenju vdan dečko, je pa tem hujše počel Boštjan s svojim razposajenim, divjim vedenjem. Ker je pa glede rokodelstva postal ravno tak kakor njegov oče in mu gledel marljivosti ter ličnosti njegovega dela nikdar ni bilo kaj očitati, je mojster Straža včasih le prehude objestne čine pripisoval neprečiščnemu ognju kipeče mladosti in prizanašal mladeniču meneč, da si bo pač na popotovanju odbil rogove.

To popotovanje je Boštjan tudi kmalu nastopil in mojster Straža o njem potem ni čul ničesar več dotlej, da ni postal polnolen in iz Wiena zaprosil za svoj mali dedni delež po očetu, katerega mu je mojster Straža tudi poslal do zadnjega beliča, o čemer je prejel po sodišču v Wenu potrjeno pobotnico.

Kakor je oba Engelbrehtova ločila različnost nravi, ravno tako različni sta bili tudi obe Stražini hčerki, od katerih je bilo starejši ime Metka, mlajši pa Ančka.

V vesj naglici naj tukaj omenimo, da je po splošni sodbi Bamberžanov rojstno ime Ančka izmed vseh dekliških najlepše in najslavnejše.

Kadar torej, dragi čitatelj, vprašaj v Bambergu kakšno brhko dekle: »Kako Vam je ime, sladki moj angelček?« bo mila sramežljivo pobesila oči, trzala na črnosvilnem predpasniku in med lahkim zarde-

vanjem prijazno zašepetala: »I no, Ančka, milostljivi gospod!«

Metka, Stražina starejša hčerka, je bila mala, okrogla stvarca z močno rdečimi lici in prav prijaznimi črnimi očkami, s katerimi je drsko gledala v vzhajajoči ji sončni svit, ne da bi zamežikala. Glede njene izobrazbe in celega njenega značaja se niti za črtico ni dvigala nad obzorjem rokodelstva. Klepetala je gospemi tetami, rada se je lišpala čeprav brez okusa v pestrih oblačilih; njen pravi element, za katerega je živela in umrla, pa je bila kuhinja. Nobeni, pa še tako izučeni kuharici daleč naokoli ni uspela tako okusno kakor njej zajčja in gosja pašeta, v vseh poljubnih žolih je bila doma. Metina nad vse umetna roka je brez primere pripravila prikuhe kakor, ohrovt, zelje s sirom, ker ji je fini, nevarljivi čut omogočal, da je z mesta odločala o večji ali manjši količini masti, in njeni krofi so prekašali najbolj uspele izdelke najrazkošnejše cerkvene proslave.

Oče Straža je bil kaj zadovoljen s kuharsko umetnostjo njegove hčerke in se je nekoč izrazil, da okusnejših gnjatnih rezancev niti knezoškof ne more imeti na svoji mizi. To si je naša dobra Metka tako radostno vzela k srcu, da je kanila poslati knezoškofu na njegov grad in sicer nek praznik ogromno skledo omenjenih gnjatnih rezancev. K sreči je mojster Straža še dovolj pravočasno zvedel za to namero in srčno se smejoč preprečil izvedbo drzke zamisli.

(Dalje prihodnjič)

Hrvaški letalci se vežbajo v Nemčiji

Medtem ko vsa Evropa in ves kulturni svet sodelujeta v borbi proti bolševizmu, tudi nezavisna Hrvatska noče stati po strani. Prvi od vseh rodov mlade hrvatske vojske, so bili letalci, ki so prostovoljno stopili v službo evropske civilizacije v borbi proti židovsko-marxističnemu bolševizmu.

Da pridobe potrebno znanje, so letalci odšli v Nemčijo, da tam pod vodstvom najboljših nemških letalcev izpopolnijo svoje znanje. Povsod, kjer so živeli in delali, so bili radostno sprejeti. Polkovnik Mrak se je ob svojem povratku v Zagreb izrazil tako-le:

»Že sam prihod v odrejen nam kraj v Nemčiji nam bo ostal v nepozabnem spominu. To ni bil službeni sprejem po predstavnih vojaških in civilnih oblastih, ampak nas je prebivalstvo iskreno in pristrčno pozdravilo kakor prave prijatelje. Bili smo ginjani, ko smo videli, da nas pričakujejo tudi najmlajši otroci s cvetjem. Že prve dni smo sklenili mnoga prijateljstva z nemškimi tovariši-letalci. Vsem je bilo tukaj jasno, da naše prijateljstvo ni povezano samo z občutki osebnih simpatij, marveč s skupnimi nazori, skupnim ciljem in skupno borbo. Tako v službenem kakor privatnem življenju smo našli v nemških letalcih izvrstne tovariše. Naše delo je potekalo v vzornem soglasju. Zato so tudi uspehi kar najboljši.

Zeissov drobnogled in daljnogled

Optični instrumenti Zeissove tovarne v Jeni so svetovnoznani po svoji neprekosljivi dovršenosti. Razvoj modernih drobnogledov (mikroskopov) je nerazdružno zvezan z imenom C. Zeissa, ki je bil rojen l. 1816. Njegov prvi mikroskop je povečal 120-krat. Mladi docent dr. Abbe, s katerim se je zvezal Zeiss, je dal trditi trdno znanstveno podlago za izdelovanje optičnih instrumentov. Drobnogled iz Zeissove delavnice so bili dobri pomočniki vidi in zdravnikom pri spoznavanju in zatiranju kužnih bolezni. Tako se je tudi slavn zdravnik Robert Koch posluževal Zeissovega mikroskopa pri svojih znanstvenih raziskovanjih. V začetku je uporabljal Zeiss angleško steklo, pozneje pa je iznašel dr. Schott novo steklo, iz katerega so izdelovali v Jeni mikroskope, ki so povečali 2.600-krat. To je bil veliki napredek. Univerza je imenovala Zeissa za častnega doktorja in znani zdravnik in učenjak Virchow si je prizadeval, da bi pruska država podpirala proučevanje stekla v jenskih laboratorijih. Nekaj časa nato je bil izdelan v Jeni drobnogled, ki je povečal 10.000-krat.

Vodenje matic je občinska zadeva

S posebno uredbo je bilo ukinjeno starokatoliško duhovno sodišče v Zagrebu, ki je bilo v bivši Jugoslaviji pristojno za razveljavljanje in sklepanje novih porok za področje vere in vesti. Odredba vsebuje splošno prepoved hrvatski starokatoliški cerkvi, da bi še v bodoče posegala v vprašanja ponovnih porok tudi samo za področje vere in vesti. Matice rojenih, poročenih in umrlih pripadnikov hrvatske starokatoliške cerkve morajo v bodoče voditi občinska oziroma mestna poglavarstva v smislu predpisov o vodenju matic. Vsi župni uradi starokatoliške cerkve morajo omenjene matice takoj oddati občanskim oziroma mestnim poglavarstvom.

Križanka praznuje 20 letnico

Točno pred 20 leti je bila objavljena prva križanka v evropskem časopisu ter si je na mah osvojila svet. Ni je pa iznašel, kakor mislijo ljudje, Amerikanec Burges, temveč je čisto evropska iznajdba. Nekateri jo spravljajo v zvezo tudi s križarskimi vojnami. Jasno je, da je bila tedanja križanka zelo enostavna, ter se je spopolnila šele v poznejšem času. Danes rešujejo križanke z istim veseljem tako mladi kakor starejši ljudje.

Darežljivo morje

Danski listi poročajo, da so morški toki in nevihte vrgle v zadnjem času na severno dansko obalo poleg mnogih plavajočih min tudi velike množine vsakovrstnih predmetov iz angleških ladij, ki so bile potopljene v Atlantiku.

Med temi predmeti je omeniti v prvi vrsti mnoge sode vina in zaboje, ki so bili polni škotskega whiskyja, portaklega vina, cher-

Seznanili smo se z najmodernejšimi letalskimi aparati ter v vseh potankostih naučili današnjega načina vojevanja v zraku. Nemški učitelji so bili z našimi letalci zelo zadovoljni, kar je vse navdajalo s ponosom. V službenem razmerju smo si stekli zaupanje in pohvalo, v privatnem življenju pa našli iskrene prijatelje. Ne da se dovolj poudariti, kako pristrčno nas je meščanstvo povsod sprejelo.

Vsi Hrvati pričakujejo od naših letalcev, ki so v Nemčiji pridobili dragoceno znanje, največje uspehe v vsakem pogledu. Upam, da nadaljeval polkovnik Mrak, da nas v tem pričakovanju ne bodo izneverili. Ponesli bodo po svetu slavo hrvatske vojske in junštvo hrvatskega narodnega duha. Stopili smo v vrste ostalih prosvetljenih in kulturnih narodov sveta, da ob boku nemških prijateljev in njihovih zaveznikov obračunamo z lažmi, ki so grozile uničiti sodobno kulturo in civilizacijo.

Odhajajo nove skupine na posebne letalske študije v nemške letalske šole. Hočemo, da bodo vsi naši junaki neba v svojem poklicu kar najbolj pripravljeni. Na ta način bo naša zračna armada usposobljena, da ščiti in čuva poglavitno delo in da bo zvesti stražar na svobodnem hrvatskem nebu.

Medtem so hrvatski letalci že posegli v boje na vzhodnem bojišču in se ovenčali z nevenljivo slavo.

ryja i. dr. Ribiči in prebivalci obrežnih krajev so si mogli s tem založiti svoje kleti. Veliko posodo z marzalo je vrglo morje tudi pred vhod vile, ki je last predsednika danskega ministrskega sveta.

Te pijače iz potopljenih angleških ladij so kaj dobrodošle v današnjih časih, ko tako težko dobiš dobro kapljico.

Šport

Wien — središče drsalnega športa

Kar se tiče drsalnega športa, je bilo mesto Wien že od nekdaj na vodilni višini. Njegove prvake so vabili povsod po svetu, da bi jim pokazali svojo umetnost na drsalkah in dunajsko drsalno šolo so obiskovali učenci iz vseh krajev. Poročajo, da je Karl Schäfer tudi letos prezaposlen s poučevanjem inozemskih gostov iz Finske, Norveške, Madžarske in drugih držav. V Wenu bodo letos priredili tudi poseben tečaj za drsalne sodnike.

Finski športniki na bojišču

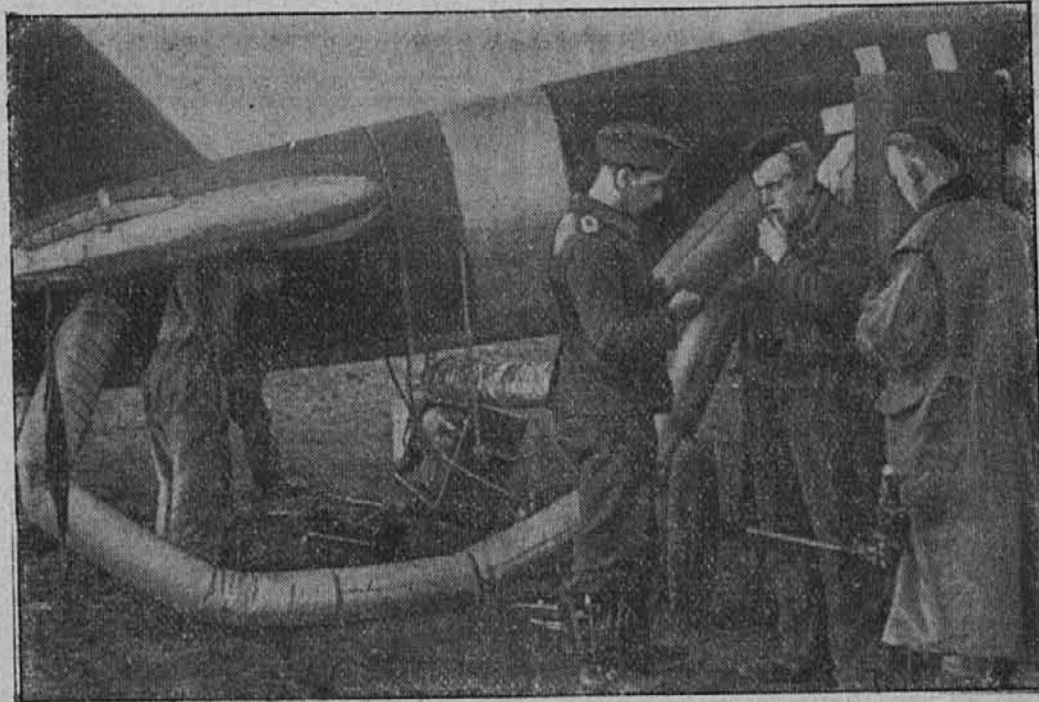
Finci zdaj dokazujejo, da se ne znajo boriti samo na športnem poprišču, temveč tudi v krvavem boju s sovražnikom. Kakor poročajo iz finske prestolnice, so zdaj vsi slovitejši finški športniki na bojišču. Državni prvak v lahki atletiki, Armas Valste, je na primer poročnik v propagandni četi in je dodeljen radijski službi. Sloviti tekač na dolge proge, Paavo Nurmi, je narednik (Feldwebel) in poučuje v nekem mladinskem taborišču finske pomožne delovne službe. Olimpijski prvak Iso Hollo se junško bori na fronti skupaj s svetovnim prvakom Taistom Maekijem in s slovito trojico metalcev kopja Matti Jaervinenom, Matti Miholajem in Yrjö Nikkanenom.

Dva najboljša finska lahkoatleta v trockoku, Rasjasaari in Neron, kakor tudi najboljša skakača v višino, Kalima in Nieklin in skakača v višino s palico, Lähdesmäki in Reinikka, so oficirji in so izvedli dosedaj na bojišču že marsikatero junško dejanje.

Finski smučarji se odlikujejo na bojišču — kakor že za časa zimskih bojev leta 1939-1940 zlasti zaradi svojega izrednega čuta za orientacijo. Eden teh smučarjev, Olli Remes, je bil pred kratkim odlikovan s Mannerheimovim križem, najvišjim finskim vojaškim odlikovanjem. Tudi Peka Nijemi, pravični borec iz vojne leta 1939, je bil znova poklican k vojakom in čaka na ostro zimo, ko bo s svojimi dejanji zopet vzbujal pozornost.

Bo svetu

Domovinske pravice Slovencev, ki prebivajo na Hrvaškem. Novi zakonski dekret priznava hrvaško domovinsko pravico onim osebam, ki so iz Slovenije, a stalno prebivajo v hrvaški državi. Iste pravice uživajo tudi oni Slovenci, ki so bili iz bivšega slovenskega ozemlja priseljeni na Hrvaško.

Pred startom na južnovzhodni fronti

Na nekem poljskem letališču uporabljajo vročezračno peč za ogrevanje letalskih motorjev (PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Kustmann, PBZ., Z.)

Reichsminister Alfred Rosenberg (Presse Hoffmann, Z.)

Cetveronožni tovariši naših vojakov v staniščih

V posebej izkopanih jarkih so konji spravljani v zaklonišče, da so zaščiteni pred drobcem topniškega ognja. (PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Kirsche, Sch., Z.)

V severni Afriki

Direktni strelji obrambnega topništva na napadajoče angleške oklopnice. (PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Zwilling, HH., Z.)

Zasneženi avtomobili v vojaškem parku avtomobilov. Tukaj se avtomobili oborožene sile in orožja, ki so jih privedli v popravo, predvsem očistijo od snega, nato pa od strokovnjaških rok zopet pripravijo za vožnjo.

(PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Schulz, HH., Z.)

Gospodarstvo

Splošna poštna služba s Südkärnten dopuštena brez omejitev

Po ukinitvi posebnih določil za paketno službo iz priključenih pokrajin Spodnje Stajerske, Koroške in Kranjske, v katerih je bilo predvideno, da se morajo pridodati inozemske spremnice, carinske deklaracije o vsebini itd., je sedaj splošna paketna služba s temi pokrajinami po nemških predpisih za pošiljke dopuštena brez vsake omejitve. Istočasno je bila dopuštena tudi splošna služba za zavojčke med temi pokrajinami in ostalim ozemljem Reicha po notranje državnih predpisih za pošiljanje in pristojbinah. Nadalje je bila ukinjena dosedanja omejitev najvišje teže pisemskih pošilk splošnega prometa do 500 gramov.

Nemško-romunska delniška družba za železarsko industrijo

Pri reorganizaciji romunske težke in obo-roževalne industrije, izvršene v zadnjih mesecih, je sodelovala v odlični meri nemška težka industrija. Pred tedni je bila ustanovljena Romunsko-nemška delniška družba za železarsko industrijo z glavnico 150 milijonov lejev, pri kateri je vpisal polovico delnic nemški državni železarski koncern »Reichswerke Hermann Göring«, drugo polovico pa je vpisala romunska država. Ta nova družba je prevzela vodstvo obeh največjih železarskih podjetij »Reșița« in »Malaxa«. S tem v zvezi je bila povečana tudi nemška udeležba pri železarni »Reșița« od 7 na 20%. Ta železarna ima svoje obrate v romunskem Banatu, kjer v majhnem obsegu tudi pridobiva železno rudo. Doslej je podjetje uvažalo na leto okrog 80.000 ton železne rude iz Bosne (Prije-dor). V bodoče pa bo skušalo v večjem obsegu uporabiti železno rudo iz svojih rudnikov, čeprav vsebuje manjši odstotek železa. Lastno proizvodnjo bodo dvignili na 5000 ton rude mesečno, vrhutega bo železarna dobivala železno rudo (400 do 6000 ton mesečno) iz državnega rudnika »Hunedoara« in iz rudnikov železarskega podjetja Titan-Nadrag-Calan. — Za izvedbo tega programa je predvsem mišljeno nemško sodelovanje, zlasti glede pridobivanja železa iz manjvrednih rud, kakor se pridobiva v železarnih »Reichswerke Hermann Göring«.

Važna vloga ladjeplavniških družb pri izgradnji Hrvaške

Po zlomu Jugoslavije je veliko ladjeplavniških družb izbralo Zagreb za svoj sedež in se tukaj dalo vpisati v trgovske registre. Najnovejši tak primer je bil pri Svobodni ladjeplavni delniški družbi Topić z delniško glavnico 14,4 milijonov kun. Položaj hrvaških ladjeplavniških družb je najbolj karakteriziran s tem, da ne morejo svobodno razpolagati s svojimi ladjami niti si nabaviti novih. Njihova glavnična moč bo torej pri izgradnji hrvaškega gospodarstva predvidoma imela veliko vlogo. Razen tega vidika je za te delniške družbe najugodnejše, ako si izberejo sedež v Zagrebu.

O izkaznicah za obleko pri nas in drugod

Izkaznice za obleko so uvedli po nemškem vzorcu že v mnogih državah. Način racioniranja oblačilnih predmetov je v glavnem povsod isti.

V Nemčiji imamo pet vrst izkaznic, ki se glase na posamezne osebe in so različne z ozirom na starost in spol dotičnika, na čigar ime so bile izdane. Pretekli mesec so uvedli še šesto vrsto izkaznic, ki velja za otroke do enega leta starosti. Za te jih namreč dozdaj ni bilo. Vsaka izkaznica je veljavna samo za tisti delovni razred potrošnikov, ki mu pripada naslovljenec.

Izkaznice v Italiji se razlikujejo med seboj z ozirom na starost in spol tistega, na čigar ime se glase, ter odgovarjajo v ostalem načinu racioniranja v drugih državah. Švica ima pet vzorcev posamičnih kart, ki so z ozirom na spol lastnikov spet drugačne. Način racioniranja obleke je drugače isti kakor pri nas.

V Islandiji so uvedli štiri vzorce izkaznic za obleko, glaseče se na posameznike. Tudi tu veljajo za moške drugačne izkaznice kot pa za ženske in za odrasle spet drugačne kot za otroke. Vse drugo kakor v Nemčiji.

Belgija je v celoti prevzela nemški način omejitve porabe oblačilnih predmetov in ima prav toliko vrst izkaznic.

V Franciji imajo štiri različne vrste kart za obleko. V glavnem je vsa stvar urejena vsaj približno tako kakor v Nemčiji.

Male gospodarske novice

Tarifa za prevoz blaga na nemškem jugovzhodu. Iz Zagreba poročajo: Ze nekaj dni se vršijo v Zagrebu seje komisije, ki ima nalogo, da izdela tarifo za prevoz blaga med Nemčijo in jugovzhodom. Člani komisije so predstavniki hrvaških nemških, madjarskih, bolgarskih, grških in srbskih železnic. Tarifa naj bi obsegala šest različnih delov, od katerih bo v Zagrebu dokončan samo prvi, ki vsebuje splošna določila. Ostali deli ustanavljajo uradno kilometrsko razdaljo med postajami Nemčije in Protektorata in onimi različnih držav na jugovzhodu.

Kontrola denarja na Hrvaškem. Po novi odredbi je hrvaški zakladni urad opravičen pozvati vsako osebo ali tvrdko, ki je predložila dinarske bankovce v svrhu zamenjave za kune, da doprinesejo dokaz, da so ti bankovci ali že prej bili njihova lastnina, da so jih tukaj zaslužili, ali da so jih na zakonit način prinesli s seboj iz inozemstva. Isto velja za vse pologe denarja po 10. aprilu, ki jih je banka izmenjala. Ako se ta dokaz ne posreči, se bo domnevalo tiho-tapstvo in denar se lahko zapleni. To določilo ne velja le za preteklost, ampak tudi za bodočnost.

Strožja kontrola živil v Beogradu.

Kakor poročajo iz Zagreba trpi preskrba Beograda in Srbije zelo zaradi spletke špekulantov, ki se pa ne nahajajo samo med mestnim prebivalstvom, ampak tudi med kmeti. Cene dosega v zakotni kupčiji neizmerne višine. Posebno velja to za drva in za mlečne proizvode kakor tudi za mast. Medtem ko je bila cena za mast v oktobru določena z 80 Din za 1 kg, jo sedaj pod roko prodajajo po 200 Din. Sirovo maslo je po 260 do 300 Din. Tudi cen mleka ne zmorejo več. Zato delajo na tem, da bi vse kršitve zakonov o najvišjih cenah kaznovali čim najstrožje, če potrebno tudi po določilih o naglem sodišču. Pri tej akciji računajo tudi na sodelovanje nemških vojaških oblastev.

Romunska letina pšenice je skoraj podvojena

Romunija razpolaga po predležečih pregledih letin v tem letu z dobro letino pšenice. Čeprav je država postala manjša, je znašala letošnja letina 24,6 milijona dz proti okroglo 13 milij. dz v lanskem letu, to pa zaradi tega, ker je bila letos obdelana večja površina in so bili tudi doseženi višji donosi na hektar. Letino koruze cenijo na 46 milij. dz proti 42 milij. dz lanskega leta in za ljudsko prehrano tudi važno letino fižola na 1,55 milijona dz proti 0,88 milijona dz lanskega leta. Napram lanskemu letu se je skoraj podvojila tudi letina sončnic, ki znaša 2,7 milijona dz proti 1,33 milijona dz lanskega leta. Zaradi ugodne letine pšenice so se izdatno izboljšali izgledi za preskrbo s kruhom v tekočem gospodarskem letu. Po sedanjih določilih, po katerih odpade obveznost primežanja koruzne moke, bo krušna moka obstojala iz 89% pšenične moke, 1% otrobov in 10% ječmenove ali ržene ali krompirjeve moke.

Iz področja gospodinje

Jajca ne pokajo,

če damo v vodo, v kateri jih kuhamo, malo soli. Če so jajca počena, jih lahko vseeno skuhamo, če jih trdno zavijemo v svileni papir. Pristaviti pa jih moramo v hladni vodi.

*

Drobna navodila za likanje

Tudi likanje je umetnost, ki se jo mora znati. Ni dopustno, da bi se vsak kos perila ali obleke likal z vročim železom. Bombaževina in umetna svila morate biti prej popolnoma suhi, nego pridete v dotiko z vročim železom, sicer dobite lesk. Naravna svila in volna pa se sme likati le v srednje vlažnem stanju, ker drugače dobite madeže vsled ožiga, ki se le težko zopet odpravijo. Platno bo lepo zlikano, če je bilo prej nekoliko škrobljeno.

*

Kako si pomagamo pri močnem utripanju srca po noči?

Zoper ponočno utripanje srca učinkuje zelo pomirjevalno posladkorjena voda s citroninim sokom. Eden do dva kozarca te tekočine bodeta v večini primerov imela zaželeni uspeh. Poskusite enkrat!

*

Čiščenje naših kokosovih tekačev

Pred vsem jih na obeh straneh dobro iztepecemo, nakar jih poškrbimo z vodo in obdelujemo s krtačami, ki jih moramo vedno znova pomakati v tekočino, kateri smo dodali sode in raztopljenega mila. Posušiti jih moramo na prostem zraku.

*

Voda od fižola in riža

je dobro sredstvo za pranje svetlih volnenih stvari, zastorov, nežnih svilenih tkanin itd. V litru vode kuhamo 10 gramov riža ali belega fižola. Vodo odcedimo in še v mlačno damo stvari, ki jih hočemo oprati in jih pustimo v njej 2 do 3 ure, ali pa jih peremo tako, da vodo le izžemamo iz njih ter jih nato v sveži vodi izperemo. Zavese peremo v dvakrat razredčeni vodi: isti riž namreč skuhamo še enkrat, nato filtriramo in razredčimo.

*

Madeže črne kave

odstraniš iz svilenega blaga, če jih opereš v vodi, kateri si dodala nekaj govejega žolča. Sicer je pa bolje, da kavo popiješ, kakor da jo zliješ po obleki.

*

Umivalne krpe

postanejo sčasoma sploške. Operemo jih v vodi, ki smo ji primešali jesiha in soli. Na ta način postanejo spet hrapave in ob sposobnost vsrkavanja.

Recept za zakonsko srečo

Trem žilčkam dobre volje se primeša skodelica uvidevnosti, nato pride delec smisla za humor, 20 kapljic vljudnosti, četrt litra zvestobe in zrnc koketnosti. Vse to se počasi pomeša ter zmerno začini s taktom in zaupanjem. Peče se v zmerni, toda trajni vročini. Paziti je treba, da ogenj v peči ne ugasne. Ko je spečeno, se posuje s kristalčki nežnosti ter okraši z zelenimi listki sveže simpatije.

Ta jed je preračunana točno na dva človeka, ne priporoča se pa servirati jo gostom.

Razno

Kolo na jadro

V Kopenhagenu je bil te dni predmet splošne pozornosti mlad danski inženir s svojevrstnim kolesom. Na krmilu je imel pritrjeno jadro, s katerim je izrazil sleherno sapo in dosegal po 15 do 18 km brzine, ne da bi kolo sam poganjal. Kolo tehtalo 19 kilogramov. Inženir namerava pričeti z izdelovanjem takih koles v serijah. Odjemalcev bo imel dovolj že samo na Danskem in na Švedskem, kjer že sedaj odpadeta po dve kolesi na vsakih pet prebivalcev.

Hitra rast topolov

V Münchenbergu v marki Brandenburg deluje »Kaiser Wilhelm-Forschungsinstitut« (raziskovalni urad), kateremu se je posrečilo že marsikaj, kar je prineslo tam zaposlenim učenjakom sloves »münchenberških čarovnikov«. Zdaj so s križanjem nemškega, ameriškega in sibirskega topola dobili novo drevo, ki raste dvakrat hitreje od navadnega.

vrste topola in ga lahko že čez par let posekajo kot dozorelo drevo.

Za primerjavo naj omenimo, da potrebuje ta smreka ali borovec 100 do 200 let, preden sta popolnoma dorasla, bukev 140 let, hrast pa 160 let. Nove vrste topol pa je prava lesna tvornica. Njegov les je dober za najrazličnejše panoge obdelave, za pohištvo, za izdelovanje kovčgov itd. Razen tega sadimo topole lahko kot okrasna drevesa po mestnih parkih in ob cestah.

Od kdaj imamo hišne številke?

Pred stoletji so imele hiše imena svojih lastnikov. Za manjše kraje so te označbe zadostovale in ni bilo nikakih težav, drugače pa je bilo po mestih, kjer si moral dolgo iskati in povpraševati, preden si našel kakšnega manj znanega človeka. Začeli so torej razmišljati, kako bi se iskanje ljudi po mestih olajšalo, zlasti tudi zato, ker je imelo mnogo meščanov enaka imena. Spomnili so se števil in tako je dobila vsaka hiša svojo številko. Vrh tega so dobile tudi ceste in ulice svoja imena. Ostala pa je do današnjega dne navada, da vsaj nekatere večje hiše po mestih in trgih in skoro vse hiše v vseh imenujemo po lastniku ali pa s posebnim domačim imenom. — Preteklo je ravno tristo let, kar je uveden običaj, da se hiše zaznamujejo z zaporednimi številkami.

Bei uns weiß man

was wir essen und trinken, muß kräftig und würzig sein, damit wir Kraft und Lust zu unserer schweren Arbeit behalten.

Und die schöne Erde unserer Heimat gibt uns, was wir brauchen. Heiden und Türlchen zum Sterz. Und vor allem das kräftige Korn, den goldenen Roggen. Daraus backen wir unser tägliches Brot. Aus dem Mehl vom vollen Korn. Herzhaft, kernig und mit würzig gerösteter Rinde kommt es zu jeder Mahlzeit auf den Tisch. Und was uns beim Brot so wert und lieb ist, die Kraft und die Würze, wollen wir beim Getränk nicht missen.

Deshalb trinkt man

bei uns den Perola den Perleroggenkaffee. Wie unser Brot ist er aus dem guten und vollen Korn unserer Äcker bereitet. In einer Fabrik mit allen Einrichtungen moderner Technik wird er sachverständig und sorgfältig geröstet. Damit wir daraus unser tägliches Getränk machen können. Das so ist, wie wir es haben wollen: kräftig, würzig, kernhaft.

Perola
hat Kraft vom Korn!

Die reinste Freude

hat man an dem kleinen Kerl. Er ist vergnügt, hat guten Appetit und schläft gut. Also alles Zeichen der Gesundheit. Die Mutter gibt ihm

NESTLE KINDERNÄHRUNG

hergestellt aus den Bestandteilen des Weizenkornes, bester Alpenmilch und Zucker unter Zusatz von Knochen- und blutbildender Salze und den Vitaminen des Lebertrans.

Probieren Sie auch Broschüre »Ratschläge eines Arztes für junge Mütter« kostenlos und unverbindlich durch die

Nestle Wien Aktiengesellschaft

Wien I, Biberstraße 11

Zaobljuba prvih članov KVB

Nad 15000 članskih izkaznic je bilo izročanih v okrajnih mestih

Preteklo nedeljo so v treh okrajih Südkärntna Bezirksführerji na svečanih prireditvah prvim članom KVB izročili njihove članske izkaznice. Ko so bili kot prvi sprejeli članske izkaznice Ortsgruppenführerji, so nadaljnje izkaznice bile v prvi vrsti izročene raznim nemškim rojakom in činovnikom Ortsgrupp Krainburg, Radmannsdorf in Stein. V teh treh okrajnih mestih je bilo pri teh slovesnih zaobljubah hkrati sprejetih še več članov. Posamične slovesnosti so povsod potekle dostojno.

Slovesna ura v Krainburgu

V Krainburgu je bila kinodvorana prenapolnjena. V obeležju godbenih komadov Wehrmannschaft-godbe in pesmi pevskega zbora učenec je slovesna ura ob prisotnosti častnih gostov dostojno potekala. Otvoril jo je Pg. Fischer, Ortsgruppenführer iz Krainburga, na kar je govoril Bezirksführer Pg. Samonigg. V svojih izjavah se je dotaknil bojev Reicha proti bolševizmu. Izvajal je med drugim tudi, da se ima tukajšnje ozemlje in njega prebivalstvo zahvaliti naglemu oprijemu pesti nemške oborožene sile, da so jim bile prihranjene grozote vojne. S skupnim delom vseh, bo ta dežela, ki je sedaj postala del Kärntna, zopet doživela povdigi. Prebivalstvo bo deležno vseh socialnih pridobitev, ki jih je ustvaril nacionalno-socialistični Reich.

Prvo zborovanje je končalo z izročitvijo večjega števila članskih izkaznic in znakov na nemške rojake in činovnike Ortsgruppe Krainburg. Ostalim članom bodo članske izkaznice izročili Ortsgruppenführerji.

Apel v Radmannsdorfu

V Radmannsdorfu je bil povabil Bezirksführer Pg. Kollnitz sodelavce

in nemške rojake k apelu v sejni dvorani političnega komisarja. V svojem nagovoru je pozval sodelavce, da naj sedaj kot člani KVB in kot činovniki požrtvovalno izvršujejo njihove dolžnosti do Führerja in naroda. Povdaril je, da je v prvi vrsti storjeno delo merilo za oceno vsakega posameznika.

Bezirksgeschäftsführer Pg. Hashold je v nedeljo na apeli, ki so vsakokrat obsegali več blokov, večjemu številu članov izročil članske izkaznice. Pri teh apeli se je hkrati poslovil v svoji lastnosti kot Ortsgruppenführer in predstavil svojega naslednika inž. Baeblerja, ki je sedaj prevzel vodstvo Ortsgruppe v Radmannsdorfu.

Zaobljuba članov v Steinu

Dvorana KVB doma v Steinu je bila ob priliki slovesnega sprejema članov slavnostno okrašena. Prišlo je bilo 160 mož in žen, ki jim je Bezirksführer Just izročil članske izkaznice in znake. Osredje te svečanosti, ki je dobila svoje obeležje po godbenih izvajanjih, je bil govor Bezirksführerja.

Ko je uvodoma navedel besede Führerja, je Bezirksführer povdaril, da najde zopet zaupanje in da se zato izročijo onim, ki so se obrnili na KVB, znaki in članske izkaznice. Sprejem v KVB jim prinaša pravice hkrati pa tudi dolžnosti. Najvišja dolžnost je pa ohranitev nemškega rodu.

Govoru Bezirksführerja je sledila zapri-sega novih članov KVB, ki so prejeli potem znake in članske izkaznice. Podavši roko so obljubili zvesto izpolnjevanje dolžnosti. Godbeni komadi so zaključili dojmivo slavnost, ki je za 160 mož in žena pomenila prvi korak v novo bodočnost.

Živahno delovanje KVB v Krainburgu

Poučna zasedanja okrajnega vodstva in njihovih uradov

Pretečena nedelja je bila v znamenju KVB. Bezirksführer Pg. Samonigg je bil poklical svoje Ortsgruppenführerje k prvemu zborovanju članov v Krainburgu, da jim pokaže, kako se mora upravljati praktično delo. Udeležba na tem zborovanju, (o katerem poročamo na drugem mestu) je zborovalcem na podlagi praktičnega primera dala vpogled v en del področja njihovih nalog. Bezirksführer je nato povabil Ortsgruppenführerje k pregledu novega otroškega vrta urada za ljudsko blaginjo v KVB in podal svojim sodelavcem kratak odlomek iz nacionalno-socialističnega hotenja in ustvarjanja KVB. To z največjo ljubeznijo ustvarjeno kraljestvo otrok je bilo povod za neomejeno občudovanje obiskovalcev. Po končanem pregledu so se Ortsgruppenführerji zbrali k službenemu razgovoru v mestni sejni dvorani. Bezirksführer je svojim Ortsgruppenführerjem dal smernice za njihovo delo, pri čemer je posebej obravnaval zbo-

rovanja, ki se bodo v bližnjem času vršila, in izdajo članskih izkaznic. Ob zaključku je sledilo skupno kosilo.

Vodja Wehrmannschaftsstandarte Obersturmbannführer Kuschner je bil za ta dan vpoklican 32 Führer-anwärterjev iz področja Wehrmannschaftsstandarte Krainburg k zasedanju, da jim obrazloži namen in cilje Wehrmannschaften in jim da ogrodje za njihovo bodoče delo.

Socialni urad KVB je imel sejo za obratovodje ter za socialne upravitelje obratov in krajevne upravitelje. V dveh predavanjih je bil dan pregled o celotni organizaciji KVB in njegovih nalogah na vseh področjih kakor tudi o bodočem delu Orts- in Betriebssozialwalterjev. Osrednje zasedanja je tvorilo predavanje Bundes-sozialamtsleiterja Pg. Bergerja o obratni skupnosti in o njenem pomenu ter smotru. Povdaril je, da morajo biti obratovodje in uslužbenstvo zvarjeno v obratno skupnost, ki jo morajo pri skupnem delu imeti vedno pred očmi kot skupni cilj. Vzgojevati ljudi k taki skupnosti v obratih, je naloga socialnih upraviteljev obratov. Ob zaključku zasedanja sta se predvajala filma »Lepota dela« in »Radosti odmora«, ki sta podala sliko o življenju nemškega delavca.

Razvoj ženske skupine KVB

Bundesfrauenführerin je govorila pri prvih apeli

Ženska skupina KVB deluje neumorno na ustanovitvah Ortsgruppe. V leto že vpoklicane Ortsgruppenführerinen KVB so si poiskale svoje sodelavke, voditeljice oddelkov, celic in blokov. Kadar je štab sodelavnic popolen, se pozovejo vse žene k prvemu apelu sodelavnic, ki jih podučijo o icljih in poteh ženskega dela.

Bundesfrauenführerin Maria Goritschnig je na takih prvih apeli vsem sodelavnicam razložila njihovo bodoče delo in to v Ortsgruppah Habern, Kropp, Bresnitz, Lengenfeld, Meistern in Kronau. Žene so napeto sledile njenim izjavam. Lastne misli in predlogi o tem, kar vse nameravajo podvzeti v svojih Ortsgruppah, so pokazali, da se žene z veseljem in z velikim zanimanjem lotijo dela. Predviden je tudi že prvi apel za nadaljnje Ortsgruppe, tako da bodo temeljne smernice ustanovnega dela kmalu prodrle tudi do zadnje vasi.

Kako se pridobi nemško državljanstvo

Podrobnosti in odredbe

V naši zadnji številki smo poročali o odredbi ministrskega sveta za državno obrambo glede pridobitve nemškega državljanstva v osvobojenih ozemljih Koroške in Kranjske ter Spodnje Štajerske. Kot dopolnilo navajamo še sledeče podrobnosti iz te odredbe:

Nemško državljanstvo pridobijo z veljavnostjo od 14. aprila 1941 bivši jugoslovanski državljani nemške narodnosti, ki so tega dne prebivali v osvobojenih pokrajinah Spodnje Štajerske, Koroške in Kranjske ali imeli tam svoje bivališče in oni nemški rojaki, ki nimajo nobenega državljanstva, a so tega dne bivali v osvobojenih ozemljih Spodnje Štajerske, Koroške in Kranjske.

Nemško državljanstvo na preklic pridobijo bivši jugoslovanski državljani nemške ali sorodne krvi kakor tudi osebe brez državljanstva nemške in sorodne krvi, ki so dne 14. aprila 1941 prebivali v osvobojenih ozemljih Spodnje Štajerske, Koroške in Kranjske.

Zaščitni deželjani nemške države so bivši jugoslovanski državljani, ki so dne 14. aprila 1941 bivali v osvobojenih pokrajinah Spodnje Štajerske, Koroške in Kranjske in ki niso pridobili nemškega državljanstva na podlagi §§ 1 in 2 ali ki so ga pozneje izgubili vsled preklica. Predpogoj za svojstvo zaščitnega deželjanstva je bivališče v tuzemstvu.

Pogreša se dele

Tri leta stari sinček gospoda pl. Wuthenaua iz Wiena je v nekem trenutku, ko niso pazili nanj, sredi avgusta tega leta izginil v Velden na Wörthersee. Prvotna domneva, da je otrok padel v jezero in utonil, se očitno ne obistinjuje, ker so morski potapljači z vso skrbnostjo preiskali v jezera vsa v poštevi prihajajoča mesta kakor tudi v daljnji okolici. Razne okolnosti dopuščajo sklep, da je neka neznana oseba prinesla otroka v Südkärnten in ga tam dala v oskrbo. Starši otroka so določili visoko nagrado tistemu, ki otroka najde. Ravno tako bo dobro nagrajeno vsako izvestilo, ki pripomore do tega, da se otroka najde. Mali Hansi pl. Wuthenau je plavo-

las, modrih oči, na levem licu ima jamico. Njegovo oprsje je na levi strani nekoliko vtisnjeno. Poročilo naj se naslovi na županstvo Aßling.

3x domovine

Krainburg. (Zborovanje smučarjev.) Radi predstoječe smučarske tekme se pozivajo vsi smučarji, bivajoči na ozemlju okraja Krainburg, da se gotovo udeležijo sestanka smučarjev, ki se vrši v soboto, dne 22. novembra ob 19,30 uri v prostorih Wehrmannschaftsstandarte Schillerstrasse št. 1, II. nadst. v Krainburgu.

Krainburg. (Poštni urad v novem poslopju.) Te dni se je preselil poštni urad v novo poštno poslopje, ki stoji nasproti hotela Evropa. Uradni prostori so lično izdelani in primerno urejeni, tako da se poštni promet odvija brez trena.

Radmannsdorf. (Apel za vodje Wehrmannschaften.) Vodje Wehrmannschaftsstandarte Radmannsdorf so bili z njihovimi sodelavci pozvani k apelu v Radmannsdorfu v svrhu priprave za nadaljnje delo. O nalogah vodstva je govoril Truppführer Arztmann, o nalogah uprave vodja uprave Rottenführer Leopold. Predavanjem so na športnem igrišču sledile redovne vaje, ki so se vse odvijale brezhibno. Apela so se prvič udeležili tudi Sturmführerji iz krajev Neumarktla z njihovimi sodelavci.

Aßling. (Mladostništva.) Nek komaj 14 let stari poljedelski delavec je pred kratkim na skrivnem zapustil službo. Kmalu nato je njegov delodajalec opazil, da mu manjkajo ena zlata zapestna ura, tri srajce za dečke in en par čevljev. Zandarmerija v Aßlingu je izsledila tatu; ukradeno blago je bilo skoraj v celoti lastniku vrnjeno.

Aßling. (Gradnja kanala.) Poleg cestnih popravil se s posebno pažnjo izvršujejo dela kanalizacije. Tako se sedaj gradi kanal v Brauschitsch- in Adolf Hitlerstrasse.

Aßling. (Boksarska prireditelja.) V nedeljo bo v dvorani kina Radio prirejena boks-tekma med boksarji B. C. Wieden, Wieden in med našo boksarsko skupino, ki bo ojačena s tremi boksarji KAC-a.

Stein. (Obisk Gauschatzmeistera.) Te dni je Gauschatzmeister Strutz v spremstvu vodje finančne uprave KVB Steinbergerja dospel na kratek obisk v Stein. Gauschatzmeister je z Bezirksführerjem Justom pregledal bodoči dom okrajnega vodstva KVB, ki je pred dovršitvijo. Dal je še zadnje pobude in navodila za izgraditev stavbe.

Göriach. (Službeni apel.) Pred kratkim se je v domu KVB vršil službeni apel Ortsgruppe KVB. Vodja Ortsgruppe Alojz Ambroschitsch je svojim sodelavcem predaval o življenju in delovanju Führerja.

Die feine Maßwerkstätte
Wäsche-Modellhaus

Rosl König

Klagenfurt, Bahnhofstr. 7

SONNTAGS- u. NACHDIENST
der Apotheken in Krainburg
von 22. bis 29. November
MR. M. RAUCH

Zahtevajte
žarnice
s to
kvalitetno znamko
na ovitku.

OSRAM

daje poceni svetlobo.

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

25. LEKCIJA

I. ich kaufte ich rauchte
du kauftest du rauchtest
er kaufte er rauchte
wir kauften wir rauchten
ihr kauftet ihr rauchtet
sie kauften sie rauchten

Pretekli čas delež, pretek. časa
ich las gelesen
ich sah gesehen
ich trat getreten
ich vergaß vergessen
ich bat gebeten
ich saß gesessen
ich lag gelegen
ich stand gestanden
ich tat getan

Übungssätze: 1. Was gibst Du mir für diese seltene Marke? Ich gebe Dir dafür zwei Marken von China. 2. Er gab mir zwar kein Geld aber einen guten Rat. 3. Ich habe nichts verlangt aber er hat mir alles gegeben. 4. Dieser Faulpelz ißt den ganzen Tag und arbeitet nichts. 5. Er aß nur ein Stück Brot. 6. Der Geometer mißt die Entfernung mit einem Spezialinstrument. 7. Ich habe den Kasten gemessen, er ist 2 Meter lang, 1,50 m breit und 60 cm tief. 8. Er liest die halbe Nacht, das schadet seinen Augen. 9. Ich las Ihr Schreiben mit größtem Interesse und danke Ihnen herzlichst dafür. 10. Ich bedauere sehr, aber dieses Buch habe ich noch nicht gelesen. 11. Siehst Du mich? Nein, ich sehe Dich nicht. 12. Ich kann Ihnen alles erzählen, weil ich es mit eigenen Augen sah. 13. Einen so schönen Film habe ich noch nie gesehen. 14. Er tritt leise in das Zimmer und nimmt das Buch aus dem Schrank. 15. Mein Kamerad trat sofort neben mich und kämpfte an meiner Seite. 16. Kannst Du garnicht denken? Du vergißt alles! 17. Er vergaß wieder einmal das Licht abzudrehen und mußte Strafe zahlen. 18. Haben Sie die Uhr gekauft? Entschuldigen Sie, aber ich habe ganz darauf vergessen. 19. Die Mutter sagte: So, und jetzt Karli bittest Du den Vater um Verzeihung! 20. Ich bat ihn, mir 1000 RM zu leihen. Er tat es nicht. 21. Wo waren Sie? Ich war bei meinem Chef und habe ihn um einen Vorschuß gebeten. 22. Er saß auf dem Pferd wie ein Stock und alle lachten. 23. In welcher Reihe sind Sie im Kino gesessen? In der zwei und zwanzigsten. 24. Er lag den ganzen Tag in der Sonne und freute sich des Lebens. 25. Wo ist das Buch gelegen? Es lag in der untersten Reihe. 26. Der Kasten stand früher in einer anderen Ecke aber wir haben ihn umgestellt. 27. Ich bin im Autobus 2 Stunden gestanden und bin sehr müde.

Wichtige neupräsidenten

Nedoločnik 2. oseba sed. časa
geben du gibst
essen du ißt
messen du mißt
lesen du liest
sehen du siehst
treten du trittst
vergessen du vergißt
bitten du bittest
sitzen du sitzt
liegen du liegst
stehen du stehst
tun du tust
Pretekli čas delež, pretek. časa
ich gab gegeben
ich aß gegessen
ich maß gemessen

Beim Schuhmacher

Ich bringe Ihnen hier zwei Paar Schuhe zum Ausbessern. Dieses Paar sollen Sie doppeln, bei dem anderen sind nur die Absätze zu richten.

Wollen Sie Gummi- oder Lederabsätze?

Das ist mir völlig gleich, das können Sie machen, wie Sie wollen. Aber vorne an den Spitzen geben Sie bitte ein Eisenplättchen darauf, die Spitzen trete ich nämlich sehr schnell ab.

Ich kann Ihnen raten, auch auf den Absatz Eisenplättchen machen zu lassen.

Gut, machen Sie auch das. Dann wollte ich Sie noch etwas fragen. Fertigen Sie Bergschuhe nach Maß an?

Natürlich, wenn Sie wollen, können wir gleich Maß nehmen.

Bis wann kann ich die Schuhe abholen?

Die Reparaturen können Sie schon übermorgen abholen aber die neuen Schuhe werden voraussichtlich erst in etwa drei Wochen fertig sein, da ich jetzt sehr viel Arbeit habe. Zwei meiner Gesellen sind nämlich eingelernt.

Haben Sie einen Schuhstrecker zu verkaufen?

Bitte sehr, wollen Sie einen aus Eisen oder aus Holz?

Welchen können Sie mir empfehlen?

Das ist Geschmacksache, es sind beide gut und praktisch.

Gut, dann nehme ich den hölzernen. Packen Sie mir noch eine große Dose schwarze und eine kleine Dose gelbe Schuhpaste ein. Eine Dose Lederfett und zwei Paar schwarze Schuhbänder brauche ich auch noch.

Pri čevljarju

Prinesem vam dva para čevljev v popravilo. Ta par podšijte, pri drugem pa popravite pete.

Hočete gumijaste ali usnjene pete?

To mi je vseeno, lahko naredite, kakor hočete. Spredaj mi dajte prosim železce, ker čevlje spredaj neverjetno hitro obrabim.

Svetujem vam, da daste železce tudi na pete.

Dobro, naredite tudi to. Nato vas hočem še nekaj vprašati. Izdelujete težke čevlje (gojzere) po meri?

Seveda, če hočete, kar pomerimo.

Do kdaj jih lahko dobim?

Po popravilo lahko pridete že po jutrišnjem, toda novi čevlji bodo šele približno v treh tednih gotovi, ker imam sedaj prav veliko dela. Dva moja pomočnika sta namreč šla k vojakom.

Imate natezala naprodaj?

Prosim, hočete imeti železna ali lesena?

Katera mi svetujete?

Kakor hočete, oboja sta dobra in praktična.

Dobro, vzamem lesena. Zavijte mi tudi veliko škaflo črne in malo rumene paste za čevlje. Potrebujem še škaflo maže za čevlje in dva para podvez.

Der Schuhmacher macht neue Schuhe und bessert alte Schuhe aus. Wenn die Sohle schadhaf ist, läßt man die Schuhe doppeln oder, wie man auch sagt, besohlen. Es gibt Leder- Gummi- und Werkstoffsohlen. Meistens kauft man die Schuhe im Schuhgeschäft. Man findet hier alle Arten von Schuhen zur Auswahl: Halbschuhe, hohe Schuhe, Bergschuhe mit starken Nägeln, Schneeschuhe, Überschuhe aus Gummi, Abendschuhe, Ballschuhe, Lackschuhe, Turnschuhe, Laufschuhe, Hauschuhe, Pantoffeln und Stiefel jeder Art. Zum Anziehen von Halbschuhen verwendet man meist einen Schuhlöffel. Mann soll nie zu große oder zu kleine Schuhe kaufen. Ein Schuh kann noch so schön sein, wenn er drückt, ist es besser darauf zu verzichten.

Ein Scherz

Der Herr: Schöne Geschichte, Sie reinigen den Suppenteller mit meinem Taschentuch!

Der Diener: Entschuldigen Sie, aber das ist mein Taschentuch.

Aufgabe

I. Setzen Sie folgende Sätze in die 3. Person der Einzahl. (Z. B. keine Ruhe geben — er gibt keine Ruhe.)

1. Einen Apfel essen. 2. Den Tisch messen. 3. Ein Buch lesen. 4. Einen Bekannten sehen. 5. In ein Zimmer treten. 6. Um eine Gefälligkeit bitten. 7. Auf Nadeln sitzen. 8. Im Bett liegen.

II. Setzen Sie folgende Sätze in die Vergangenheit: (z. B. Der Chef gibt seinem Angestellten einen Vorschuß — Der Chef gab seinem Angestellten einen Vorschuß.)

1. Wir essen den Hecht mit Genuß. 2. Er mißt seinen Gegner von oben bis unten. 3. Er liest jede Zeile in diesem Buch mit Überlegung. 4. An diesem Abend sehen wir unseren Freund für lange Zeit zum letzten Male. 5. Mein Betriebsführer tritt für mich in jeder Weise ein. 6. Er vergißt jedes Mal die Uhr aufzuziehen. 7. Er bittet mich nie umsonst. 8. Mein Hund sitzt zu Hause sicher vor meiner Haustüre. 9. Mir liegt wirklich nichts daran. 10. Dieser Kerl steht ihm immer im Wege. 11. Er tut immer, was er nicht lassen kann.

III. Setze folgende Sätze in die zusammengesetzte Vergangenheit. (Z. B. Ich gab ihm mein ganzes Geld. — Ich habe ihm mein ganzes Geld gegeben.)

1. Er aß die Suppe mit gutem Appetit. 2. Er ließ dieses Buch in einer Nacht zu Ende. 3. Er sah alles und verabschiedete sich. 4. Dieser grobe Kerl trat mir auf den Fuß. 5. Ich brachte Dir auch etwas mit, Du siehst, ich vergaß Dich nicht. 6. Er bat mich, ihm zu verzeihen. 7. Sie saß traurig in ihrem Zimmer und schaute zum Fenster hinaus. 8. Er lag wie ein Toter am Boden und rührte sich nicht. 9. Er stand an diesem Tage schon um 5 Uhr auf. 10. Es tat mir leid aber ich konnte nicht anders.

Wörter

abdrehen (ich drehe ab) — odviti, odklopiti, ugasniti (luč)

abholen (ich hole ab) — iti po kaj

Absatz (Schuhabsatz m) — peta

abtreten (ich trete ab einen Absatz) — obrabiti (peto)

anfertigen (ich fertige an) — narediti

Appetit (m) — tek

Art (w) — vrsta, način

austehen (stand, gestanden, ich stehe auf) — vstati (vstal sem itd., vstal, vstanem)

aufziehen (Uhr, ich ziehe auf) — naviti (uro, navijem)

ausbessern (ich bessere aus) — popraviti

Auswahl (w) — izbira

Ball (m) (Tanzabend) — plesni večer

beide — obo, obe

Bergschuh (m) — težki čevlji (gojzere)

besohlen — podšiti

Betriebsführer (m) — obratovodja

bitten (bat, geboten) — prositi (prosil, -a, -o sem, je prosil, -a, -o)

China — Kitajsko

daraufgeben — dati na kaj

doppeln — podšiti

Dose (w) — škaflica

einpacken (ich packe ein) — zaviti (zavijem)

einrücken (ich rücke ein) — k vojakom iti, stati v vojni službo, grem k vojakom

Eisenplättchen (s) — železce, železna ploščica

Entfernung (w) — razdalja

erst (nur) — šele (samo)

essen (du ißt) — jesti (ješ)

Faulpelz (m) — lenuh

fragen (du fragst) — vprašati (vprašaj), früher — prej

geben (du gibst, gab, gegeben) — dati (daš, dal, -a, o, sem, je dal)

Gefälligkeit (w) — usluga

Gegner (m) — nasprotnik

Genuß (m) — užitek

Geometer (m) — zemljemerec

Geschmacksache (w) — stvar okusa

Geselle (m) — pomočnik

grob — robat, -a, -o, nevljuden (človek)

Halbschuhe (w) — nizki čevlji

Hecht (m) — ščuka

hinaus — ven

hinaussehen — ven gledati

hölzern — lesen

können, konnte, gekonnt — moči, mogel, -a, -o, sem, je

Lackschuhe (w) — lakasti čevlji

Lederfett (s) — maža za čevlje

leid tun (es tut mir leid) — žal biti (žal mi je)

leihen — posoditi

lesen (du liest, las, gelesen) — čitati (čitaj, čital, -a, -o, sem, je)

liegen (lag, gelegen) — ležati (ležal, -a, -o, sem, je)

messen (du mißt, maß, gemessen) — meriti (meril, -a, -o, sem, je)

mitbringen (ich bringe mit) — s seboj prinesiti (prinesem s seboj), pripeljati

Nagel (m) — žebelj

nämlich — namreč

Pantoffel (m) — copata

praktisch — praktičen

Rat (m) — svet

raten — svetovati

Reparatur (w) — poprava

richten — pripraviti

rühren (sich) — premakniti se

schadhaf — poškodovan

Schuhband (m) — podveza

Schuhlöffel (m) — nazuvnik

Schuhpaste (w) — maža za čevlje

Schuhstrecker (m) — raztezalo

sehen (du siehst, sah, gesehen) — videti, (vidiš, videl, -a, -o, sem, je)

sitzen (saß, gesessen) — sedeti (sedel, -a, -o, sem, je)

Sohle (w) — podplat

Spezialinstrument (s) — posebno orodje

Spitze (w) — konica

stehen (stand, gestanden) — stati (stal, -a, -o, sem, je)

treten (du trittst, trat, getreten) — stopiti (stopiš, stopil, -a, -o, sem, je)

tun (tat, getan) — narediti, storiti (naredil, -a, -o, sem, je)

turnen — telovaditi

umsonst — zastoj

umstellen — prestaviti

Überlegung (w) — premislek

übermorgen — pojutrišnjem

Überschuhe (w) — vrhnji čevlji

verabschieden (sich) — posloviti (se)

vergessen (du vergißt, vergaß, vergessen) — pozabiti (pozabil, pozabil itd)

verlangen — zahtevati

verwenden — porabiti

verzeihen — odpustiti

verzichten — odreči se (čemu)

voraussichtlich — predvidoma, kakor je pričakovati

vorne — spredaj

Vorschuß (m) — predujem

völlig — popolnoma

Weise (w) — način

wirklich — res

Zeile (w) — vrsta

Redewendungen:

auf Nadeln sitzen — na iglah sedeti

für jemanden eintreten — potegovati se za koga

im Wege stehen — na poti biti

in jeder Weise — na vsak način

Maß nehmen — pomeriti

mir liegt nichts daran — nič mi ni na tem

tega mi nič ni mar

sich einer Sache freuen — veseliti se česa

von oben bis unten — od zgoraj do spodaj

zu Ende lesen — dočitati

Moderne Brillen

Dipl.-Optiker C. Krontz

Mikroskop

Mikroskop

An alle Schulleiter!

Soeben erschienen
**LEHRSTOFF FÜR
DIE GRUNDSCHULE**

Preis 7,80 RM

Vorrätig:

**BUCHHANDLUNGEN
des NS.-Gauverlages
u. Druckerei Kärnten**

Klagenfurt, Krainburg
Villach, Wolfsberg

Ruf**Südkärnten**

bereitet sich auf die
Kontenrahmenpflicht
vor

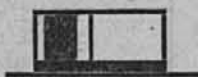
**Ruf-Organisation
hilft!**

Prospekte u. Vertreterbesuch durch:

DR. C. GALLIN, KLAGENFURT PLATZGASSE 9. TEL. 11-36

Universale

Stroh- Filz-
hut und
Stumpen-

Erzeugung
für Damen
und Herren

Domschale

**Elektromotoren
Geräte**

BELEUCHTUNGSKÖRPER

Installationen von
F. Czernowsky
Elektromotor - Klagenfurt

**DAMEN- UND
HERREN- MODE
LEDERTASCHEN**

**Johann
Wendling**
Krainburg

Alle Betriebsführer

brauchen

die neuen Lohnsteuer tabellen

Vorrätig

Buchhandlung NS.-Gauverlag und Druckerei
Kärnten - Krainburg, Klagenfurt

**Oddaja pristne kave v 31. dobi
listov za živila**

(od 15. decembra 1941 do 11. januarja 1942)

Vsem do preskrbe upravičenim, ki so
dopolnili do 16. novembra 1941 svoje
osemnaesto leto, je dana možnost, da
dobi v 31. dobi listov za živila namesto
125 g kavinega nadomestila 60 g pristne
kave.

Oni, ki se hočejo te možnosti posluževati,
naj oddajo najpozneje dne 22. no-
vembra 1941 pri kakem trgovcu odrezek
št. 5 lista za hranila (Nährmittelliste)
tekoče 30. dobe ter si naj dajo potrditi
oddajo tega odrezka na listu za hranila
z žigom »Kaffee« in z žigom tvrde.

Posebno je paziti na to, da se pristna
kava odda v 31. dobi le proti predložitvi
lista za hranila 30. dobe z žigom. Torej
shraniti list za hranila.

Veljeda, 18. XI. 1941.

Uräd za preživljanje B
pri načelniku civilne uprave.

Südkärntner

Ihr seid jetzt deutsch
Darum leset das Buch:

**Moschner, Kärnten
Grenzland im Süden.**

Ein Bericht über Arbeit und
Erfolg der NSDAP. in Kärnten
Preis 1.20 Reichsmark

Vorrätig: Buchhandlungen

**NS.-Gauverlag Kärnten
Klagenfurt - Krainburg**

Nimm

DARMOL

Du fühlst Dich wohl!

**Schinkovetz
Franziska**

Gemischwaren-
handlung
und Seilerei

Krainburg

**Geschenkartikel
Herbst**

Klagenfurt, Fleischmarkt 16

IZDELOVANJE
HARMONIK

JOS. FLEISS
ST. VEIT a. Sav. (Postno letce)

Sperrholz
Paneelplatten
Holzfaserplatten
Furniere
Parketten

HANS TRANINGER

Klagenfurt, Völkermarkterstraße - Ruf 1595

**Friedrich Jungbauer
Lebensmittel - Grosshandel**

Klagenfurt, 10.-Oktober - Strasse 28
Fernruf 17-73

Lager in: Klagenfurt, Kühnsdorf
Villach, Friesach

In Lees

Landwirtschaftliche,
Technische - Ketten,
Pflüge und deren

Kettenfabrik A. G.

Bestandteile.

Rudolf Sicherl

Lak a. d. Zaier

SPEZEREI UND
KOLONIALWAREN-
HANDLUNG

LACKFABRIK**Ludwig Marx**

AKTIENGESELLSCHAFT

DOMSCHALE

**Herstellung
folgender Gerbstoffe:**

TANNINFABRIK

G. M. B. H. - ZWISCHENWASSERN

Pinolan N, Pinolan CC, Pinolan
CC Sp, Fichtenrindenextrakt, Ke-
motan TF u. TC, Summach elz.

Laufender Einkauf jedes Quantums Fichtenrinde

Baumwollspinnerei u. Weberei Neumarkt

Ed. Glanzmann & And. Gassner

Spinnerei, Weberei, Garnfärberei u.
Bleiche, Stückbleiche und Appretur

Alpenländische

ZUCKERWARENFABRIK

Gelautz
&
Köffler
Klagenfurt

Lichtspiele

Algemeine Filmverhand G.m.b.H. - Zweigstelle Veldes

ASSLING

22. XI. um 15.30 und 18.30 Uhr
23. XI. um 15.30 und 18.30 Uhr
24. XI. um 18.30 Uhr
Die Geierwally
Für Jugendliche nicht zugelassen!
25. XI. um 18.30 — 26. XI. um 18.30 Uhr
Das himmelblaue Abendkleid
Für Jugendliche nicht zugelassen!
26. XI. um 15.30 — 27. XI. um 15.30 Uhr
Jugendfilmvorstellung
Soweit geht die Liebe nicht
27. XI. um 18.30 — 28. XI. um 18.30 Uhr
Ein Mann auf Abwegen
Für Jugendliche nicht zugelassen!

DOMSCHALE

22. XI. um 18.30 Uhr
23. XI. um 18.30, 16 und 18.30 Uhr
Rosen in Tirol
Für Jugendliche nicht zugelassen!
26. XI. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Frieder und das Katherlieschen
26. XI. um 18.30 — 27. XI. um 18.30 Uhr
Fräulein
Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!

KRAINBURG

23. XI. um 10.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung:
Frieder und das Katherlieschen
21. bis 24. XI.
Friedrich Schiller
Für Jugendliche zugelassen!
25. bis 27. XI.
Sensationsprozeß Casilla
Für Jugendliche nicht zugelassen!
Vorstellungsbeginn: Täglich 18.30 Uhr,
Sonntags außerdem um 13.30 und 16 Uhr

LA AK

22. XI. um 19 Uhr
23. XI. um 18.30, 16 und 19 Uhr
Hochzeitsnacht
Für Jugendliche nicht zugelassen!
26. XI. um 16 Uhr Jugendvorstellung
Ins blaue Leben
25. XI. um 19 Uhr — 26. XI. um 19 Uhr
27. XI. um 19 Uhr
Casanova heiratet
Für Jugendliche nicht zugelassen!

LITTAI

22. XI. um 19 Uhr
23. XI. um 16 und 19 Uhr
Die schwedische Nachtigall
Für Jugendliche nicht zugelassen!
26. XI. um 15 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Schneeweißchen und Rosenrot
26. XI. um 19 Uhr — 27. XI. um 19 Uhr
Das Herz der Königin
Für Jugendliche nicht zugelassen!

MIESSDORF

24. XI. um 20 Uhr — 25. XI. um 20 Uhr
Unser Fräulein Doktor
Für Jugendliche zugelassen!

NEUMARKTL

22. XI. um 15.30 und 18.30 Uhr —
23. XI. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
24. XI. um 18.30 Uhr
25. XI. um 18.30 Uhr
Der Gasmann
Für Jugendliche nicht zugelassen!
26. bis 28. XI. um 18.30 Uhr
Hallo! Janine!
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SAIRACH

22. XI. um 18.30 Uhr
23. XI. um 15.30 und 18.30 Uhr
Achtung! Feind hört mit!

Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!

SCHWARZENBACH

22. XI. um 20 Uhr
23. XI. um 15, 17.30 und 20 Uhr
Unser Fräulein Doktor
Für Jugendliche zugelassen!
26. XI. um 20 Uhr — 27. XI. um 20 Uhr
Der Weg zu Isabell
Für Jugendliche nicht zugelassen!

STEIN

22. XI. um 18.30 Uhr
23. XI. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
24. XI. um 18.30 Uhr
Ein Leben lang
Für Jugendliche nicht zugelassen!
26. XI. um 15 Uhr Jugendvorstellung
Hitlerjunge Quex
26. XI. um 18.30 — 27. XI. um 18.30 Uhr
Die barmherzige Lüge
Für Jugendliche nicht zugelassen!

ST. VEIT

22. bis 25. XI.
Falstaff in Wien
Für Jugendliche zugelassen!
26. XI. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Der gestiefelte Kater
26. bis 28. XI.
Falschmünzer
Für Jugendliche nicht zugelassen!
Vorstellungsbeginn: Täglich 18.30 Uhr,
Sonntags außerdem um 13.30 und 16 Uhr

VELDES

22. XI. um 18.30 Uhr
23. XI. um 13.30, 15.30 und 18.30 Uhr
Trenck, der Pandur
Für Jugendliche zugelassen!
26. XI. um 18.30 — 27. XI. um 18.30 Uhr
Der Stündenbock
Für Jugendliche zugelassen!

WART

22. XI. um 16 Uhr Jugendvorstellung
Hitlerjunge Quex
21. XI. um 18.30 — 22. XI. um 18.30 Uhr
Mein Mann darf es nicht wissen
Für Jugendliche nicht zugelassen!
23. XI. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
24. XI. um 18.30 Uhr
Traummusik
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Ze 103 leta obstoječa

Jadranska zavarovalna družba

ravnateljstvo za nemško državo

Adriatische Versicherungs-Gesellschaft
Direktion für das Deutsche Reich

in

Mednarodna zavarovalna družba proti nezgodam in škodam

Internationale Unfall- und Schadenversicherungsgesellschaft

Wien

ste v lastno upravo prevzeli zavarovanja, ki ste jih doslej upravljali po svojih podružnih ravnateljstvih pod slovenskim besedilom tvrdke vpisane »Jadranska zavarovalna družba« in »Internationale«. Družba za zavarovanje proti nezgodam in škodam na Dunaju kakor tudi zavarovanja njene podružnice »Rosija - Fonsier« (Belgrad) na Spodnjem štajerskem in v zasedenih ozemljih Koroške in Kranjske in ste s privoljenjem civilne uprave Marburg in Veldes sedaj tudi v polnem obsegu pričeli z nabiranjem zavarovanj.

Panoge zavarovanja:

Požar	Jamčevanje vsake vrste	Prestanek obrata
Vlom	Avtomobilsko zavarovanje	Vodovodne škode
Oropanje blagajniških selov	Posamične nezgode	Prevoz
Zvezno zavarovanje hišne opreme	Nezgode učencev	Valore
Stekla	Nezgode otrok	Prtiljaga
Prelom strojev	Kolektivne nezgode	Garderoba
Prelom zvonov	Dosmrtno	Reči potnikov v hotelih
	Železniške nezgode	

in življenjska zavarovanja vsake vrste.

Obe zavarovalni družbi, ki v novih pokrajinah poslujeta že več desetletij, si boste po smislu njune tradicije na vse mogoče načine prizadevali, da si tudi za bodoče ohranite neomejeno zaupanje, ki jima je bilo že doslej vedno izkazano.

Lastni sedeži in sedeži koncernov v vseh evropskih in prekomorskih državah.

Pristojne poslovalnice:

Ravnateljstva podružnic: Graz, Bismarckplatz 3 — Podružnice: Klagenfurt, Adolf-Hitler-Platz 18; Klagenfurt, Reimerhof, Obstplatz — Glavna zastopstva: Marburg, Sophienplatz Nr. 3; Cill, Ringstraße Nr. 9 — Nadzornik: Krainburg, Koschatgasse 21.

Zastopstva v vseh večjih krajih. — Nova zastopstva bodo ustanovljena.

Holzfachleute

mit guten Verbindungen zum Waldbesitz Südkärntens werden für den provisionsweisen Einkauf von **Fi.-Ta.-Sägerundholz** für Kärntner Sägewerksfirma gesucht. - Angebote unter 'Verlässlich' an „Karawanken-Bote“, Klagenfurt, Bismarckring.

Wer spart,
sorgt für das Alter;
deshalb trage auch Du
Deine Ersparnisse in die

Kreissparkasse Krainburg
mit der Hauptzweigstelle Laak

Kdor varčuje,
skrbi za svojo starost;
radi tega nosi tudi ti
svoje prihranke v

Kreissparkasse Krainburg
z glavno podružnico Laak

BILDER
Ansichten von
Kärnten u. Krain
von **Maler**
PERNHART
kauft ständig
Kunsthandlung
RITZ PRAUSE
Klagenfurt

Lest den
„Karawanken-Bote“!

Ch. Grollitsch & Co.

Kohlengrosshandel

Klagenfurt, Fröhlichgasse Nr. 40

Ruf Nr. 2823. 2824

Spielwaren

Kinderwagen

Kinderbetten

GRÜNER
Klagenfurt, Bahnhofstr.